

Latvijas Republikas un Apvienotās Karalistes divpusējās attiecības

Publicēts: 18.06.2021.

[Diplomātisko attiecību vēsture](#)

[Parlamentārā sadarbība](#)

[Sadarbība ekonomikā](#)

[Sadarbība aizsardzības jomā](#)

[Sadarbība izglītībā](#)

[Sadarbība kultūrā](#)

[Nozīmīgākās vizītes](#)

[Informācijas avoti](#)

Apvienotā Karaliste ir Latvijai nozīmīgs sadarbības partneris, ar kuru saista vēsturiski draudzīgas attiecības, kā arī kopīgas intereses un sadarbība gan divpusējā, gan reģionālā un daudzpusējā līmenī. AK ir viena no nozīmīgākajām Latvijas sabiedrotajām drošības un aizsardzības jomā, kā arī nozīmīga tirdzniecības partnere. Īpašu saikni ar AK nodrošina Latvijas lielākā diaspora ārvalstīs – vairāk nekā 100 000 tautiešu.

2016. gada jūnijā AK pilsoņi referendumā nobalsoja par izstāšanos no ES. 2020. gada 31. janvārī AK izstājās no ES un tika noteikts pārejas periods līdz 2020. gada 31. decembrim. Neskatoties uz to, AK arī turpmāk būs svarīgs sadarbības partneris Latvijai gan ekonomikā un drošības politikā, gan citās jomās.

Latvijas vēstniece Apvienotajā Karalistē kopš 2020. gada 15. jūlija ir Ivita Burmistre.

AK vēstnieks Latvijā kopš 2021. gada 16. jūlija ir Pols Bramels (*Paul Brummell*).

Latvijai ir septiņi goda konsuli AK:

kopš 2002. gada marta Andris Tauriņš ir Latvijas goda konsuls Velsā;

kopš 2014. gada oktobra Lilita Krūze ir Latvijas goda konsule Gērnsijas salā;

kopš 2015. gada maija Džordžs Stīvens Gillijs (*George Stephen Gillie*) ir goda konsuls Anglijas Ziemeļaustrumos;

kopš 2016. gada jūnija Karena Treisija (*Karen Tracey*) ir goda konsule Rietummidlendā;

kopš 2016. gada 31. oktobra Deivids Kejs (*David Kaye*) ir Latvijas goda konsuls Glāzgovā;

kopš 2019. gada 6. septembra sers Marks Džons Boleats (*Sir Mark John Boleat*) ir Latvijas goda konsuls Hertfordširā;

kopš 2019. gada 28. oktobra Kristofers Džeimss Kenmors (*Christopher James Kenmore*) ir Latvijas goda konsuls Skotijā, izņemot Glāzgovu.

DIPLOMĀTISKO ATTIECĪBU VĒSTURE

AK Pirmā pasaules kara laikā un pēc tā beigām bija vislabvēlīgāk noskaņota jautājumā par latviešu tautas centieniem nodibināt savu valsti. AK bija pirmā valsts pasaulē, kas 1918. gada 11. novembrī (nedēļu pirms Latvijas valsts pasludināšanas 1918. gada

18.novembrī) atzina Latviešu pagaidu nacionālās padomes delegātu Zigfrīdu Annu Meierovicu par neoficiālu Latvijas Pagaidu valdības diplomātisko pārstāvi AK, ko nereti traktē arī kā Latvijas *de facto* atzišanu.

AK bruņotie spēki ņēma līdzdalību Latvijas Neatkarības karā 1919. gadā, kas prasīja arī britu karavīru dzīvības. 1919. gada pavasarī, kad Latvijas teritorijas lielāko daļu bija okupējuši lielinieki, tvaikonis "*Saratov*", kas bija noenkurojies Baltijas jūrā pie Liepājas un uz laiku bija kļuvis par Latvijas Pagaidu valdības un tās vadītāja Kārļa Ulmaņa patvērumu un darbības vietu, atradās britu karakuģu apsardzībā. Šis britu sniegtais atbalsts Latvijas sabiedrībā nostiprināja priekšstatu pret AK kā Latvijai draudzīgu lielvalsti.

1921. gada 26. janvārī Sabiedroto valstu Augstākā padome (Beļģija, Francija, Itālija, Japāna un Lielbritānija) atzina Latvijas valstī*de iure*. 1921.gada 6.maijā tika nodibināta Latvijas sūtniecība AK ar sūtni Georgu Bisenieku kā vadītāju.

AK bija viena no tām valstīm, kas neatzina Latvijas inkorporāciju PSRS. Pēc Latvijas okupācijas 1940. gada 17. jūnijā Latvijas sūtnis AK Kārlis Zariņš, pamatojoties uz Latvijas Republikas valdības piešķirtajām ārkārtējām pilnvarām, turpināja pārstāvēt Latvijas valsts un pilsoņu intereses Rietumeiropā. Pateicoties AK principiālajai nostājai, Latvijas sūtniecība un diplomāti Londonā varēja turpināt darbu visus okupācijas gadus, tādējādi nodrošinot Latvijas Republikas *de iure* kontinuitāti.

1991. gada 27. augustā AK kopā ar pārējām Eiropas Kopienas dalībvalstīm atzina Latvijas neatkarības atjaunošanu. Jau 1991. gada 8. oktobrī Rīgā darbu sāka AK vēstnieks Ričards Samjuels. Laikā, kad notika Latvijas neatkarības atjaunošana, Latvijas pārstāvniecību Londonā vadīja sūtņa Kārļa Zariņa meita Marie-Anna Zariņa. Pirmais atjaunotās Latvijas Republikas ārkārtējais un pilnvarotais vēstnieks AK bija Jānis Lūsis.

PARLAMENTĀRĀ SADARBĪBA

Starp abu valstu parlamentiem izveidojusies laba sadarbība. Arī 13. Saeimā ir izveidota Deputātu grupa sadarbībai ar AK parlamentu, kuras priekšsēdētājs ir Ričards Kols (Nacionālā apvienība "Visu Latvijai!"-"Tēvzemei un Brīvībai/LNNK"). Sadarbības grupu galvenais uzdevums ir AK un Latvijas divpusējo attiecību veicināšana. Parlamentāriešu dialogs notiek arī plašākā tematiskā kontekstā – Saeimas amatpersonas un deputāti ir tikuši aicināti un ir piedalījušies AK Parlamenta iniciatīvās, kas veltītas cīņai ar dezinformāciju un viltus ziņām, kā arī mediju brīvībai.

2019.gada 10.-12.jūnijā notika AK Parlamenta Apakšpalātas Digitālo lietu, Kultūras, mediju un sporta komitejas vizīte Latvijā.

SADARBĪBA EKONOMIKĀ

Plašāku informāciju par starptautisko tirdzniecību (preču un pakalpojumu apmaiņu) un tūristu plūsmu nodrošina Centrālā statistikas pārvalde un Latvijas Banka.

Centrālā statistikas pārvalde ir tiešās pārvaldes iestāde, kura darbojas Latvijas Republikas Ekonomikas ministrijas pārraudzībā un ir galvenā valsts statistikas darbu veicēja un koordinatore valstī.

Latvijas Banka ir Latvijas Republikas centrālā banka. Latvijas Banka cita starpā izstrādā, apkopo, analizē un izplata statistisko informāciju, tai skaitā un finanšu statistiku, banknošu statistiku, maksājumu un maksājumu sistēmu statistiku, finanšu stabilitātes statistiku, maksājumu bilances un starptautisko investīciju bilances statistiku.

[Preču tirdzniecība \(eksports; imports\) starp Latviju un Apvienoto Karalisti](#)

[Pakalpojumu tirdzniecība \(eksports; imports\) starp Latviju un Apvienoto Karalisti](#)

[Tiešās investīcijas](#)

[Tūrisms](#)

SADARBĪBA AIZSARDZĪBAS JOMĀ

Kopš Latvijas neatkarības atjaunošanas AK ir sniegusi ievērojamu palīdzību aizsardzības struktūru veidošanai un Baltijas valstu reģionālās sadarbības attīstīšanai, kā arī būtisku atbalstu apmācību jomā.

Latvijas – AK līgumtiesiskā bāze izveidota 1994. gada 4. oktobrī, noslēdzot vienošanās memorandu par kontaktiem un sadarbību aizsardzības jomā starp abu valstu Aizsardzības ministrijām. Laika gaitā tiek uzturēta sekmīga abu valstu sadarbība drošības un aizsardzības jomā.

Gan Rīgā izvietotajā NATO Stratēģiskās komunikācijas izcilības centrā, gan NATO spēku integrācijas vienībā^[1] strādā AK eksperti. AK regulāri piedalās militārās mācībās, NATO gaisa patrulēšanā Baltijas gaisa telpā un saskaņā ar NATO 2016. gada Varšavas samita lēmumu pilda NATO daudznacionālā bataljona ietvarnācības pienākumus Igaunijā, kas ir ieguldījums visa Baltijas reģiona drošībā. Tāpat Latvija ar AK sadarbojas arī Apvienoto reaģēšanas spēku^[2] ietvaros. Latvijas iesaiste šajā iniciatīvā padziļina Latvijas sadarbību ar AK, kā arī nodrošina iespēju regulāri piedalīties starptautiskajās militārajās mācībās, tādejādi attīstot praktisko partnerību un jaunas spējas, kā arī pilnveidojot dalībvalstu bruņoto spēku spēju savstarpējo savietojamību.

[1] Latvijā izvietotā NATO spēku integrācijas vienība tika izveidota 2015. gada 1. septembrī kā daļa no NATO spējas piemēroties drošības izaicinājumiem reģionā. Tās galvenais uzdevums ir veicināt ātru un koordinētu alianses paaugstinātas gatavības spēku ātru izvietošanu reģionā. Vienība ir NATO spēku struktūras elements un tajā dien 41 pārstāvis no 12 NATO dalībvalstīm, tai skaitā Latvijas kā uzņemošās valsts.

[2] AK iniciatīva, kuras mērķis ir radīt ātri reaģējošus, apmācītus un ekipētus spēkus, kuri spētu reaģēt uz jebkāda veida konfliktiem, tai skaitā piedalīties ANO, NATO un ES operācijās.

SADARBĪBA IZGLĪTĪBAS JOMĀ

2020. gada 25.jūnijā Transporta un sakaru institūts (Rīga, Latvija) un Rietumanglijas Universitāte (Bristole, Lielbritānija) pasludināja stratēģisko partnerību. Augstskolas ir uzsākušas akadēmisko un zinātnisko sadarbību, tajā skaitā dubultā diploma studiju programmu izstrādi.

2019./2020. mācību gadā Latvijas augstākās izglītības iestādēs studēja 145 studenti no AK.

Svarīgu lomu sadarbībā starp Latviju un AK izglītības jomā ieņem Britu padome. Ar Britu padomes atbalstu Latvijā tiek organizēti dažādi kursi, semināri, konferences, skolotāju apmācības.

SADARBĪBA KULTŪRAS JOMĀ

Sadarbība kultūras jomā starp Latviju un AK ir ļoti plaša un aptver gandrīz visas kultūras jomas. Regulāra sadarbība norisinās gan kino, mūzikas, literatūras un vizuālās mākslas jomās, gan arī starp teātriem, muzejiem un nacionālajām bibliotēkām.

Kultūras izglītības jomā daudzām Latvijas skolām un augstskolām ir izveidojusies cieša sadarbība ar AK izglītības iestādēm.

Arī kultūras jomā nozīmīga loma Latvijas - AK sadarbības īstenošanā ir bijusi Britu padomei. Jau kopš 1992.gada tā ne tikai iepazīstina Latviju ar AK kultūru, bet veicina radošo kontaktu iedibināšanu un atsauca uz aktuālajām vajadzībām Latvijas kultūrpolitikā.

NOZĪMĪGĀKĀS VIZĪTES kopš 2004.gada

Latvijas amatpersonu vizītes Apvienotajā Karalistē:

2020. gada 15. - 17. janvārī
veselības ministres Ilzes Viņķeles vizīte AK
2019. gada 2. - 8. decembrī
Valsts prezidenta Egila Levita, ārlietu ministra Edgara Rinkēviča, aizsardzības ministra Artā Pabriķa vizīte AK NATO samita ietvaros
2019.gada 10. - 11.septembrī
aizsardzības ministra Artā Pabriķa vizīte AK
2019.gada 10. - 11.jūlijā
ārlietu ministra Edgara Rinkēviča vizīte AK
2019.gada 15. - 17.martā
ārlietu ministra Edgara Rinkēviča vizīte AK
2018.gada 28.novembrī
Saeimas priekšsēdētājas biedres Ineses Libiņas-Egneres vizīte AK, dalība AK parlamenta sasauktajā Augsta līmeņa starptautiskās komitejas cīņai ar dezinformāciju un viltus ziņām pirmajā sēdē
2018.gada 17. - 19.oktobrī
Finanšu ministres Danas Reiznieces-Ozolas vizīte AK
2018.gada 18. - 19.septembris
Kultūras ministres Daces Melbārdes vizīte AK
2018. gada 27. - 28. jūnijs
aizsardzības ministra Raimonda Bergmaņa vizīte AK
2018. gada 1. - 3. maijs
Kultūras ministres Daces Melbārdes vizīte AK
2018. gada 31. janvāris - 1. februāris
Saeimas Ārlietu komisijas priekšsēdētāja Ojāra Ērika Kalniņa un Eiropas lietu komisijas priekšsēdētājas un Saeimas sadraudzības grupas ar AK vadītājas Lolitas Čigānes vizīte AK
2017.gada 27. - 29.marts
Saeimas Ārlietu komisijas priekšsēdētāja Ojāra Kalniņa un Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisijas priekšsēdētāja Ainara Latkovska vizīte AK

2017.gada 8. - 9.februāris
ārlietu ministra Edgara Rinkēviča vizīte AK
2016. gada 18. - 20. jūlijs
Valsts prezidenta Raimonda Vējoņa oficiālā vizīte AK
2015. gada 25. - 26. novembris
Ārlietu ministra Edgara Rinkēviča darba vizīte AK
2014. gadā 5. - 7. septembris
Ministru prezidentes Laimdotas Straujumas darba vizīte AK
2014. gada 4. - 5. septembris
Valsts prezidenta Andra Bērziņa un ārlietu ministra Edgara Rinkēviča dalība NATO samītā Velsā
2012. gadā
Londonu Olimpisko un Paraolimpisko spēļu laikā apmeklēja Valsts prezidents A.Bērziņš, Ministru prezidents V.Dombrovskis un Latvijas ārlietu, izglītības un zinātnes, kā arī labklājības ministri
2012. gada 16. - 17. oktobris
Ārlietu ministra Edgars Rinkēviča vizīte.
2011.gada 19. - 20.janvāris
Ministru prezidenta Valda Dombrovskā dalība AK-NB8 valstu premjeru sanāksmē jeb pirmajā „Ziemeļu nākotnes forumā”
2008. gada 26. - 28. oktobris
Ārlietu ministra Māra Riekstiņa vizīte
2006. gada 9. - 13. jūlijs
Valsts prezidentes Vairas Vīķes-Freibergas vizīte
2004. gada 8. - 9. decembris
Valsts prezidentes Vairas Vīķes-Freibergas vizīte
2004. gada 11. - 13. maijs
Valsts prezidentes Vairas Vīķes-Freibergas vizīte

AK amatpersonu vizītes Latvijā
2019.gada 10. - 12.jūnijs
AK Parlamenta Apakšpalātas Digitālo lietu, Kultūras, mediju un sporta komitejas vizīte Latvijā
2018.gada 9. - 10.oktobris
Viņa Karalisko Augstību Veseksas grāfa un grāfienes oficiālā vizīte Latvijā
2018.gada 14. - 15.augusts
AK ārlietu ministra Džeremija Hanta oficiāla vizīte Latvijā
2018.gada 15.jūnijs
AK izstāšanās no ES valsts ministra lorda Kallanana vizīte Latvijā
2018.gada 13. - 15.februāris
AK parlamenta Pārstāvju palātas spīkera Džona Bērkova vizīte Latvijā
2017.gada 22.jūnijs
AK izstāšanās no Eiropas Savienības ministra Deivida Deivisa vizīte Latvijā
2017.gada 21.februāris
AK izstāšanās no Eiropas Savienības ministra Deivida Deivisa vizīte Latvijā
2016.gada 29.novembris – 1.decembris
Viņa Karaliskās Augstības Veseksas grāfa darba vizīte Latvijā
2015. gada 22. maijs
Premjerministra Deivida Kameronā (<i>David Cameron</i>) un Ārlietu ministra Filipa Hamonda (<i>Philip Hammond</i>) dalība Austrumu partnerības samītā un divpusējas tikšanās ar Latvijas ministru prezidenti un ārlietu ministru
2015. gada 13. janvāris
Eiropas lietu valsts ministra Deivida Lidingtona (<i>David Lidington</i>) vizīte Latvijā
2014. gada 19.-20. novembris
Ārlietu ministra Filipa Hamonda (<i>Philip Hammond</i>) vizīte Latvijā
2014. gada 24. marts
Eiropas lietu valsts ministra Deivida Lidingtona (<i>David Lidington</i>) vizīte Latvijā

2013. gada 27. - 28. februāris
Premjerministra Devida Kamerona (<i>David Cameron</i>) darba vizīte Latvijā un dalība Ziemeļu nākotnes forumā
2012. gada 23. - 26. septembris
AK parlamenta visu partiju grupas sadarbībai ar Latviju vizīte Latvijā
2012. gada 11. - 12. jūnijs
Tirdzniecības un investīciju valsts ministra Lorda Grīna (<i>Lord Green</i>) vizīte
2012. gada 7. - 8. marts
Eiropas lietu valsts ministra Devida Lidingtona (<i>David Lidington</i>) vizīte
2006. gada 28. - 29. novembris
premierministra Tonija Blēra vizīte, dalība NATO samitā
2006. gada 26. - 27. oktobris
Velsas Pirmā ministra Rodri Morgana (<i>Rhodri Morgan</i>) vizīte
2006. gada 18. - 19. oktobris
Viņas Majestātes Karalienes Elizabetes II vizīte Latvijā
2006. gada 18. - 19. oktobris
Ārlietu ministres Mārgaritas Beketas (<i>Margaret Beckett</i>) vizīte
2005. gada 12. jūlijs
Valsts ministra Eiropas jautājumos Duglasa Aleksandera (<i>Douglas Alexander</i>) vizīte

INFORMĀCIJAS AVOTI

Noslēgtie līgumi:

[Datubāze ar informāciju par divpusējiem līgumiem ar AK](#)

Saites:

Latvijas vēstniecība Londonā <https://www2.mfa.gov.lv/london>

AK vēstniecība Latvijā <https://www.gov.uk/world/latvia>

AK Ārlietu ministrija <https://www.gov.uk/government/organisations/foreign-commonwealth-office>

<https://www.mfa.gov.lv/lv/latvijas-republikas-un-apvienotas-karalistes-divpusejas-attiecibas>